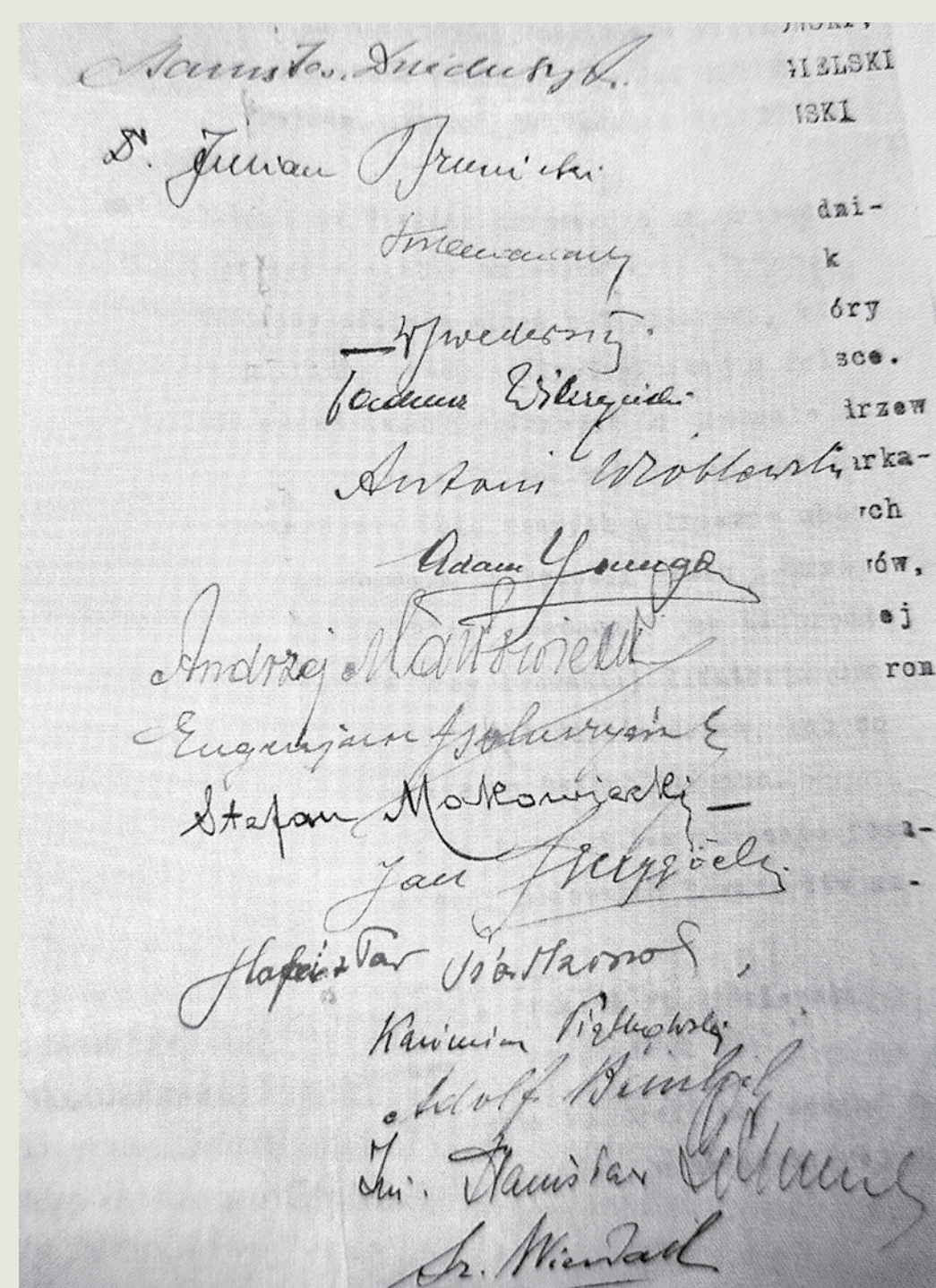

POWSTANIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA DENDROLOGICZNEGO

Zamysł stworzenia towarzystwa, które skupiłoby miłośników i znawców drzew, zapewne zmobilizowanych przez fakt, że dopiero co zawiązano Polskie Towarzystwo Botaniczne, wykiełkował w przedwojennym Lwowie. Pomysł zrodził się w kręgu przyrodników, leśników, właścicieli ziemskich i ogrodników, skupionych wokół *spiritus movens* tej inicjatywy, profesora „botaniki lasowej” z Wydziału Rolniczo-Lasowego lwowskiej politechniki, dr. Szymona Wierdaka. Wszystko toczyło się więc na parterze otoczonego starymi drzewami, pobudowanego w zgrabną „podkówę” pawilonu leśnictwa, przy ul. Św. Marka 1 (współcześnie jest to ul. Olgi Kobyłańskiej).

Widok zewnętrzny gmachu Wydziału Rolniczo-Lasowego – siedziby PTD przy ulicy św. Marka 1 we Lwowie, lata 1920-1939.
NAC, sygn.: 1-N-3207-1

Uczestnicy zebrania założycielskiego PTD

Początki sięgają 22 stycznia 1924 r., gdy Szymon Wierdak zaprosił do siebie 15 zainteresowanych pomysłem panów (pań w tym przedwojennym PTD prawie nie było, w pierwszych dwu latach istnienia PTD w spisie członków znajdziemy ich zaledwie dziesięć, w ogromnej części były to arystokratki i ziemianki); wśród najbardziej aktywnych w tym początkowym okresie trzeba wymienić (w porządku alfabetycznym) – Juliana Brunickiego i jego syna, Juliana Józefa, z Podhorców k. Stryja, Stanisława Dzieduszyckiego z Sokółowa k. Stryja, Stefana Makowieckiego ze Lwowa i jego najstarszego brata, Andrzeja Makowieckiego z Demszyna, Stanisława Piątkowskiego ze Lwowa, Tadeusza Wilczyńskiego ze Lwowa i Antoniego Wróblewskiego ze Lwowa i Beńkowej Wiszni.

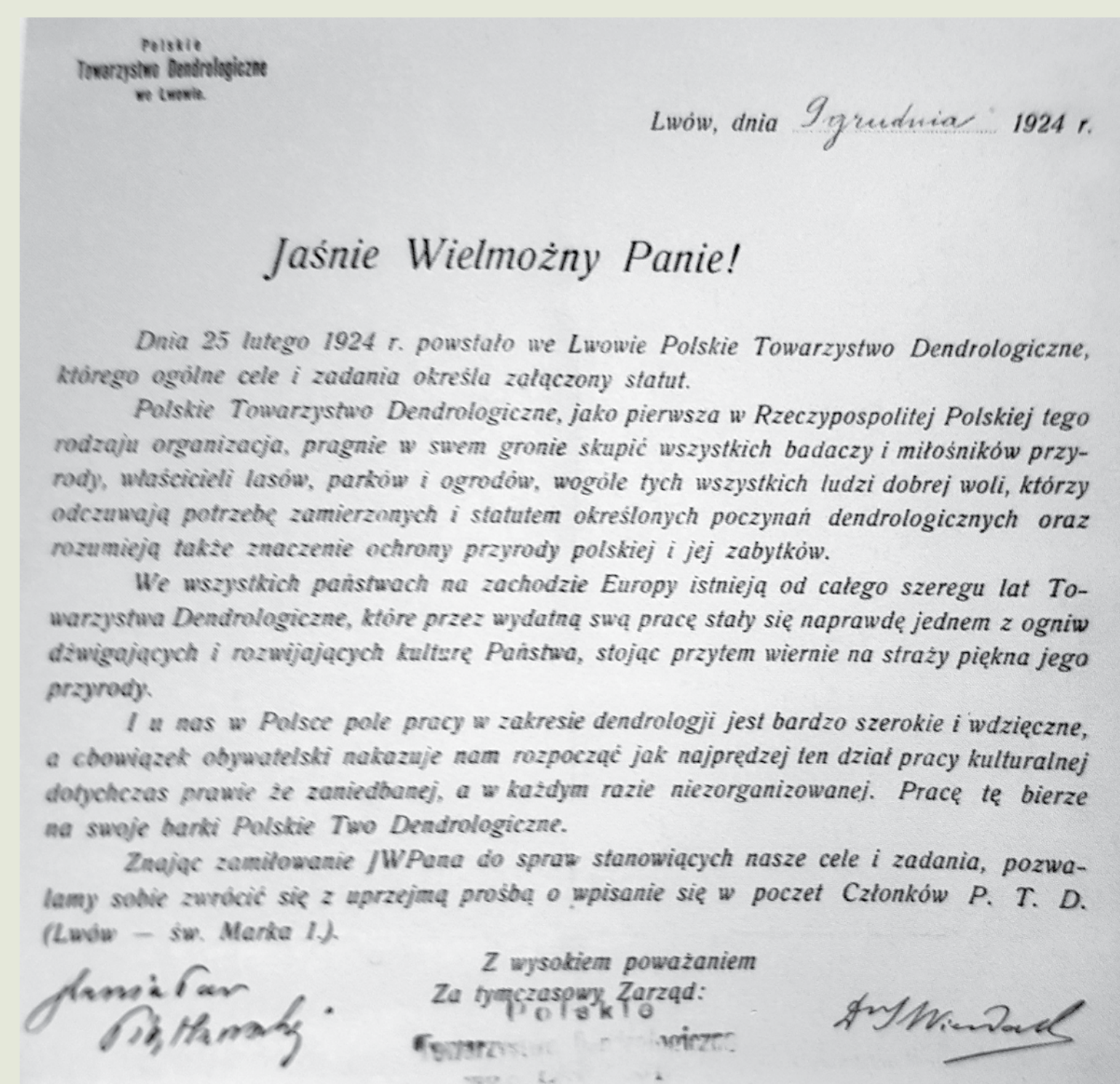
Lwowski urząd wojewódzki zatwierdził statut 7 grudnia 1924 r., w tym więc dniu przyszło na świat Polskie Towarzystwo Dendrologiczne. Przed II wojną, wbrew marzeniom i wzniosłym planom, a to na skutek kryzysu gospodarczego i szczupłości środków, jaki mi dysponowano, działalność ograniczyła się prawie wyłącznie do zorganizowania dwu zjazdów Towarzystwa i do wydania –

pod redakcją Sz. Wierdaka, w nieregularnych jednak terminach, a wcale nie rok w rok – sześciu zeszytów „Rocznika PTD” (jesienią 1939 r. cały nakład numeru siódmego zniszczyli, jeszcze w magazynach drukarni, Sowietci, ale być może gdzieś ocalały egzemplarze, które należały do samego redaktora?); numer siódmy będzie nosił pierwszy zeszyt, jaki ukaże się po wojnie, już po wymuszonej likwidacji Towarzystwa, a więc w ramach dendrologicznej sekcji towarzystwa botanicznego.

Pierwszy zjazd („walne zgromadzenie”) PTD odbył się przy ul. Św. Marka 1, 20 lutego 1925 r.; wzięło w nim udział 31 członków. Wybrano wtedy władze Towarzystwa – pierwszym prezesem został Bolesław Orzechowicz z Kalnikowa (materiały zjazdowe zamieścił pierwszy zeszyt Rocznika PTD). Drugi zjazd próbowano zorganizować we Lwowie dopiero w roku 1937 (statut nakazywał zwoływać walne zgromadzenia częściej i regularnie), ale doszło do niego dopiero rok później; był to zjazd wspólny z Polskim Towarzystwem Botanicznym i miał miejsce w Kórniku, 6 czerwca 1938. Na tym drugim zjeździe uchwalono nowy, zmieniony i rozszerzony statut (redakcją zajmował się Roman Kobendza z Warszawy; tekstu tego aktu nie znamy), ale najprawdopodobniej nie zdążył on wejść w życie przed wybuchem wojny. (jd)

Pierwszy powojenny zjazd PTD w Kórniku, jesienią 1948 r. przed kórnickim zamkiem

Pierwszy oficjalny druk Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego we Lwowie